

Title	Aspects of Discourse Prominence in Solu Sherpa Oral Stories of Personal Experience
Researcher	David E. Greninger
Degree	Master of Arts in Linguistics Payap University, Chiang Mai, Thailand
Advisor	Asst. Prof. Dr. Thomas M. Tehan
Date Approved	March 5 th , 2009
Number of Pages	299
Keywords	discourse, prominence, storyline, macrostructure, Solu Sherpa, Nepal

Abstract

This thesis studies the relationship between storyline and macrostructure in five Solu Sherpa conversational oral stories of personal experience to test the accuracy of Robert E. Longacre's statement that storyline material is the "main stuff" from which macrostructural summaries are constructed (1989a:444). This is done by answering the question: What types of clausal information are employed in the construction of the macrostructural summaries of the Sherpa texts and how often is each type employed?

Sherpa is a Central Bodish Tibeto-Burman language spoken in northeastern Nepal, primarily in the Solu-Khumbu district just south of Mt. Everest. The Solu dialect is spoken in the southernmost region of this district. Sherpa is an AOV language with verbal suffixes that encode evidentiality and partially encode tense and aspect.

A macrosegmentation of the texts revealed that at least three devices were necessary to indicate a boundary between thematic paragraphs, and it was necessary for at least one of these devices to be a break in one of Givón's (1984) four unities.

Regarding narrative superstructure, it was found that each story had at least one peak, and one story had two peaks. Three of the six peaks encoded the climax, with two encoding the inciting moment, and one encoding the developing conflict.

Five of Longacre's (1996) six peak marking devices were used in the Sherpa texts:

1. Change of pace, 2. a concentration of participants, 3. the occurrence of particles, onomatopoeia, and other phonetic devices, 4. heightened vividness, and 5. rhetorical underlining. A change in vantage point and/or orientation was not employed as a peak marking device in the Sherpa texts.

In the analysis of clausal information, nine types were described. These included a storyline Band and eight supportive types: 1. Flashback A, 2. Background actions, 3. Flashback B, 4. Background activities, 5. Setting, 6. Irrealis, 7. Evaluation, and 8. Cohesion.

The Sherpa stories employed between three and five storyline clause patterns. Only one story employed the same device in over half of its storyline clauses. These results suggest a modification of the storyline marking scheme posited by Schöttelndreyer (1978), in which narrative sub-genres were characterized by one or two storyline marking devices.

The macroanalysis resulted in a macrostructural summary for each text. Information from all nine clausal information types were employed in the formulation of these summaries. The storyline was the origin of 38% of information units while the supportive Bands accounted for 62%. However, storyline material was the most

employed individual type. Background action was the second most used, accounting for 13%. The least employed types were evaluation and cohesive, with 2% each.

These results seem to indicate that a macroanalysis based on storyline alone as input would not accurately summarize the global semantic content of the Sherpa texts. Therefore, this study is *not* in agreement with Longacre's (1989a:444) statement about the thematic importance of storyline material. Rather, these results suggest that there are some narrative sub-genres in some languages in which supportive information has at least as much global thematic prominence as storyline information.

PAYAP UNIVERSITY

ชื่อเรื่อง	ลักษณะความเด่นทางสัมพันธสารของเรื่องเล่าปากเปล่าจาก ประสบการณ์ส่วนบุคคลในภาษาโซลูเซอร์ปา
ผู้จัดทำ	นายเดวิด อี. เกรนินเจอร์
หลักสูตร	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์) มหาวิทยาลัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:	ผศ. ดร. โธมัส เอ็ม. เธฮาน
วันที่อนุมัติผลงาน	5 มีนาคม พ.ศ. 2552
จำนวนหน้า	299
คำสำคัญ	สัมพันธสาร, ความเด่น, ส่วนเนื้อเรื่อง, ใจความสำคัญ, ภาษาโซลูเซอร์ปา, เนปาล

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนเนื้อเรื่อง และใจความสำคัญ ในเรื่องเล่าสนทนาปากเปล่า จากประสบการณ์ส่วนตัวจำนวน 5 เรื่อง เพื่อทดสอบคำกล่าวของลองเอเคอร์ที่ว่า ใจความส่วนเนื้อเรื่อง คือ "เรื่องหลัก" ซึ่งเป็นที่มาของการสร้างบทสรุปใจความสำคัญ (1989a:444) การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งตอบคำถามต่อไปนี้: ข้อมูลเชิงอนุประโยคประเภทใดที่ถูกใช้ในโครงสร้างของบทสรุปใจความสำคัญของตัวบทภาษา เซอร์ปา และข้อมูลแต่ละประเภทถูกใช้อย่างไร?

ภาษาเซอร์ปาจัดอยู่ในกลุ่มภาษาโบดิกกลางในตระกูลภาษาทิเบต-พม่าใช้พูดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศเนปาล โดยเฉพาะในอำเภอโซลู-คุมบูที่อยู่ทางใต้ของภูเขาเอเวอร์เรสต์ ภาษาถิ่นโซลูจะพูดทางใต้สุดของอำเภอ ภาษาเซอร์ปาเป็นภาษาที่มีการเรียงลำดับประโยคแบบ ผู้กระทำ-กรรม-กริยา (AOV) ซึ่งมีหน่วยคำเติมหลังที่บ่งชี้แหล่งที่มาของข้อมูลและบ่งชี้กาลและการณ์ลักษณะเป็นบางส่วน

การแยกส่วนมหัพภาคของตัวบทแสดงถึงกลไกอย่างน้อย 3 ประเภทที่จำเป็นสำหรับการบ่งชี้ขอบเขตระหว่างย่อหน้าใจความหลักและควรมือน้อยหนึ่งในสามกลไกเหล่านี้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแยก 1 ในความเป็นเอกภาพ 4 ประการของกีวอน (1984)

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นผิวของไวยากรณ์ของเรื่องเล่า พบว่าเรื่องเล่าแต่ละเรื่องจะมีจุดสุดยอด
อย่างน้อย 1 จุด และมีหนึ่งเรื่องที่มีจุดสุดยอดถึง 2 จุด ในจุดสุดยอดทั้ง 6 จุด พบว่ามี 3 จุดที่บ่งชี้จุดสุดยอด
ที่สำคัญที่สุด และมี 2 จุดที่บ่งชี้ช่วงเวลาที่เกิดแรงจูงใจ และ 1 จุดที่บ่งชี้การพัฒนาจุดขัดแย้ง
มีการใช้กลไก 5 ใน 6 กลไกสำหรับการบ่งชี้จุดสุดยอดของลองเอเคอร์ (1996) ในการวิเคราะห์ตัวบท
ภาษาเซอร์ปา ได้แก่ 1. การเปลี่ยนแปลงความเร็ว 2. การให้ความสนใจกับผู้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์
3. การปรากฏของอนุภาคต่าง ๆ ตลอดจนการเลียนแบบเสียงธรรมชาติ และกลไกทางเสียงอื่น ๆ
4. ความชัดเจนที่เพิ่มมากขึ้น และ 5. การเน้นความสำคัญเชิงสำนวนโวหาร การเปลี่ยนแปลงจุดได้เปรียบ
และ/หรือการกำหนดเป้าหมายไม่มีปรากฏเป็นจุดสุดยอดที่ใช้บ่งชี้กลไกของตัวบทต่าง ๆ ในภาษาเซอร์ปา
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุประโยค พบอนุประโยค 9 ชนิด ในที่นี้รวมชนิดที่เป็นแถบส่วนเนื้อเรื่อง 1 ชนิด
และส่วนที่ใช้สนับสนุนอีก 8 ชนิด ได้แก่ 1. ภายก่อนเวลาแบบ A 2. เหตุการณ์เบื้องหลัง 3. ภายก่อนเวลา
แบบ B 4. กิจกรรมเบื้องหลัง 5. ฉาก 6. สิ่งที่ไม่เกิดขึ้นจริง 7. การประเมินผล และ 8. การเชื่อมโยงความ
เรื่องเล่าภาษาเซอร์ปามีรูปแบบอนุประโยคระหว่าง 3 และ 5 แบบ มีเรื่องเล่าเพียงเรื่องเดียวที่ใช้กลไกแบบเดิม
มากเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนอนุประโยคส่วนเนื้อเรื่องทั้งหมด ข้อสรุปต่าง ๆ เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการดัดแปลง
เค้าโครงส่วนเนื้อเรื่องตามทฤษฎีของเซอเทิลันเดรเยอร์ (1978) ซึ่งเสนอให้เห็นชนิดย่อยของเรื่องเล่าที่ถูกระบุ
ลักษณะโดยกลไกที่ใช้บ่งชี้ส่วนเนื้อเรื่องจำนวน 1 หรือ 2 กลไก
การวิเคราะห์ถ้อยคำใจความหลักทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับโครงสร้างมหัพภาคในแต่ละตัวบท งานวิจัยนี้ได้นำ
ข้อมูลอนุประโยคทั้ง 9 ชนิดมาใช้ในการสรุปผล เมื่อพิจารณาข้อมูลทั้งหมดพบว่า มีส่วนเนื้อเรื่องเพียง 38% และ
มีส่วนที่ใช้สนับสนุนมากถึง 62% อย่างไรก็ตาม อนุประโยคส่วนเนื้อเรื่องจัดเป็นข้อมูลเฉพาะที่ใช้บ่อยที่สุด

รองลงมา คือ เหตุการณ์เบื้องหลัง ซึ่งพบ 13% ส่วนที่พบว่ามีการใช้น้อยที่สุด คือ การประเมินผล และการเชื่อมโยงความ ซึ่งแต่ละส่วนพบเพียง 2% เท่านั้น

ผลการวิเคราะห์ต่าง ๆ ข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการวิเคราะห์เชิงมหัพภาคโดยอิงเพียงส่วนเนื้อเรื่องเท่านั้นทำให้ไม่สามารถสรุปใจความเชิงความหมายของโครงเรื่องของตัวบทภาษาเซอร์ปายอย่างแม่นยำได้ ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับคำกล่าวของลองเอเคอร์ (1989a:444) ที่เกี่ยวกับความสำคัญของใจความสำคัญของเนื้อเรื่องในทางตรงข้าม ผลการวิจัยนี้กลับแสดงให้เห็นว่ามีชนิดย่อยของเรื่องเล่าบางชนิดในบางภาษาที่มีการใช้ข้อมูลสนับสนุนที่มีความเด่นของใจความหลักเชิงองค์รวม อย่างน้อยก็มากเทียบเท่ากับข้อมูลส่วนเนื้อเรื่อง